

İÇİNHA

Senelik abone(hariç)D. 4
» » (dahil)500
6 Aylık » (dahil)260

HAFTALIK FİKİR VE SAN'AT
MECMUASI

Tarihi tesis: 1904
24üncü sene. No. 277-1
11 Temmuz 1929

Küçük hikâye:

İTTİHAM

— Sıcak bir ikindi sonu, azattan bir saat evveldi; bugün sınıf arı kovarı gibi inliyor, derslerini ezberleyen talebenin gürültüsüne, küçük sınıflardaki «Tebareke»cilerin yüksek mekamlı kıraatlerini tashih eden muallimin kalın sesi karışıyordu. Cıvardaki askerî kıt'anın acemi mızıkasının trampetleri, falso boruların arasında kayboluyor; tozlu, تنها sokakların üstünde, bakır rengi bir güneş, parılıyordu.

Şüphesiz, Bayburt, Pasinler, Kigi, Tercan, Keskin diye kaza isimleri söyleyerek ezberleyen bu talebenin hepsi de çalışıyor değildi; bilhassa ben. Esasen ezbercilikle başım hiç hoş değildi. Sonra, sanki bu kaza isimlerini papağan gibi tekrara bir mana da bulamıyordum; fakat coğrafyaya çalışmamağlımımda en hakiki müessir bu dersin hocasıydı. İhtiyar bir adamdı, belki amcam bile onun talebesidir. Haftada iki gün dersine gelir, hatta bazan sade bir elle selâm verirdi. İşte o kadar.. Muhakkak günü geçmiş, kirli bir gazeteyi, kırk senelik avniyesinin cebinden çıkarır, okurdu; bize, ne çalışınız, ne de çalışmayınız derdi.

Ön sıralarda yer kapalı sınıfın ileri gelen efendileri, bazan gayrete gelirler, defterlerini katlayarak, edibane önüne giderler, mırıl mırıl okurlar, okurlardı.

67 Şevkete her hafta aferin yahut yemiş verirdi. Niçin?.. Her halde onun ya babasını tanırdı, ya da çalışkan olduğuna kani idi. Bu adamla aramızda hiç bir şey geçmemiş olmakla beraber tuhaf bir hoşlanmamak hissini sezer gibiydim; suratımdan mı memnun değildi, yahut beni fena bir talebe mi biliyordu? kim bilir ben mi sadece vehimleniyor şüpheleniyordum, bilmiyorum. Bu adama ben garezdim, bana öyle geliyordu ki oda bana garezdir. Bu itisafı fikirle-

rin doğruluğuna o kadar emindim ki bir iki defa, ben de ezberimi dinletmek için kalktığım halde söyleyeceklerimi yanlış söyledim, burun deliklerinin üstünden iki şipil, fena göz, bana fena fena baktı. Cesa-retim bütün bütün kırılmış, döndüm yerime oturdum. Artık coğrafya derslerinde ya resim yapıyordum, yahut da saçma sapan şeyler düşünüyordum. Esasen sınıfta silik bir talebe idim; riyaziyeden hiç anlamazdım, ce-birden muadele halleden arkadaşlarımı birer dâhi telâkki ederdim. Şimdi tamamen abdalın birisi bulduğum 119 un yerinde olmak için ömrümün yarısını isteseler verirdim. Çünkü şaka değil, hesaptan aferin alırdı. En arka sırada kendim bir yer bulabilmiş-tim, hiç bir arkadaşım yoktu, mağrur da değildim, hayal içinde mi yaşıyordum? On beş yaşının bulıranları her çocukta muhak-kak ayrı tesirler bırakıyor. Neş'eli değildim, o zamanki talebeye 79 Nuriyi tanıır mısınız? diye sorsanız bir çoğu hayır diyeceklerdir.

Yanımdakiler sınıfın en tembeli, en külhan beyleri idi; birisinin belinde daima tabanca taşıdığı söylenirdi, düşük bıyıkları ile bu adam belki de yirmi beş yaşında bile vardı. Ötekinin fesi daima kaşının üstünde eğilmiş durur, ön dişlerinin arasından arada bir fişkirtarak tükürürdü; bir Sıtkı vardı, şişmanca, uzun, dağlık saçlı, al yanaklı idi. Bu biçareyi ötekiler günde bir iki defa döverler tokatlarlardı. O, bütün bu zulümlere, zelil, miskin, korkak, haysiyetsiz bir tavırla:

— Yapma bel.. Yapma bel.. Diye kollariyle yüzünü örterek cevap verirdi; bu çocuk, meselâ niçin mubassıra, yahut ser mubassıra şikâyet etmezdi? Kim bilir. Ne itiraf edilemez bir fezahatın malûlû olmalı idi ki onlara böyle ilelebet mahkûmdu.

Artık siz daha ilerisini bana söyletmeyiniz. Aptesannede cigara içerlerdi. Cuma günleri — eğer izinsiz değilseler — deniz kenarlarına, surların haricine devam ettiklerini söyleyenler vardı. Arka sıranın köşesinde benim biraz ilerimde bunlar böyle başbaşa ne ile meşguldular? Buna belki de mubasır bile cevap veremezdi. Fakat masum da olsalar bir defa mahkûmdular; bu kelimeye şimdi, ben bile, hayatta yalnız ve yalnız affetmeyi, müsamahayı öğrenmiş olmama rağmen iştirak ediyorum.

İşte size anlatacağım vak'a:

Sınıfın bitmez, tükenmez uğultusu arasında, yerine daima mihlanmış gibi pinekleyen hoca birdenbire ayağa kalktı. Bu hoca'nın ayağa kalkması o kadar görülmemiş bir şeydi ki bütün talebe harukulâde bir vak'anın geçtiğini hisseder gibi oldular. Sür'atle kürsüden indi, bütün sıraların önünden geçti, bizim tarafta doğru geliyordu. İçimde acı bir heyecanla irkildim, filhakika benim önümde, bizim sıranın önünde durdu. Köşeye büzülmüş kalmış bu üç arkadaşın üstüne doğru yürüdü, « r » leri « ğ » gibi telâffuz eden peltek lisaniyle bağırdı:

— Orada ne yapıyoğsunuz?.. Ha... Efendi senin numagan kaç?.. Kalk ayağa bakayım. Sen, sen de kalk....

Sesini biraz daha yükselterek:

— Utanmıyoğ musunuz?

Tabanca'lı talebe ürkek bir sesle itiraz ediyordu:

— Ne... Ne oluyor efendim, şunun şurasında ders çalışıyoruz...

— Ders mi çalışıyoğsunuz? Gidi külhaniler...

Bütün sınıf, başlar arkaya dönük, kıp kırmızı, dinliyordu:

— Daha söyleyim mi?... Daha söyleyim mi?.. Orada oynasıyoğsunuz değil mi? Ayıp, ayıp...

Sonra pisi gözlerini bana dondurdü:

— Efendi ya senin numagan?.. Söyle bunlar ne yapıyoğlardı? İki izinsiz bilâ af.. eğer söylemezsen, hem de ahlaktan...

— Bilmiyorum, efendim... diyebildim.

— Çıkın sıradan...

Birer birer çıktılar. Mücrimlerin üstünü arayacaktı:

— Kaldır ellerini yukarı...

Bıyıklı, silâhlı talebe, yavaş yavaş, mırıldanır gibi tehdit etti:

— Akşama görüşürüz imanım...

Bunu bizim hoca duydu, ve derhal, yelkenler suda:

— Haydi oturun yerinize... Biğ daha öyle karagöz oynatmayın...

Doksan kişinin önünde bu hoca, yarabbim, nasıl da birdenbire soldan geri etmişti; fakat şimdi bile tayin edemediğim bir hırs'la, bütün sınıfın gözü önünde sıranın üstüne kapanarak:

— Utanmaz, edebsiz... diye hüngür hüngür ağladım. İyi ki arkadaşlarım beni pek te hatırlamazlar. Yoksa, şu...hani şu yokmu?.. Hiç kaba'hatım olmadığı halde belki, işte ol.. diyeceklerdi.

16 Eylül 925

F. Celalettin

ŞAİRİN SEVGİSİ

Yalnız kalan sevgim bir kuştur ki içecek
Yüreğimde çalkalanan hasret deryalarımı;
Aşına semaların yıldızlarına gömdüm
Ümitsiz gecelerde ölen rüyalarımı.

Dr. AB. C.